

Õiguskantsleri Kantselei

Avaldaja
tumemustkass@proton.me

Teie 03.05.2026 nr

Meie 01.06.2026 nr 14-2/261340/2604648

Lugupeetud avaldaja

Pöördusite õiguskantsleri poole [võrdse kohtlemise seaduse](#) (VõrdKS) põhiseaduspärasuse küsimuses. Kokkuvõtvalt leiate, et seaduse kohaldamisala on liiga kitsas ja seega on seaduses lünk (Riigikogu on jätnud vastu võtmata normid, mida ta peab vastu võtma).

Täname võimalikule seaduselüngale viitamast. Õiguskantsler võttis Teie esitatud avalduse teadmiseks.

Teie avaldust arvestades saame anda Teile järgnevaid selgitusi.

Riigikogul on seadusloome vallas ulatuslik otsustusruum, kas ja milliseid õigussuhteid mil viisil ning millises seaduses reguleerida (RKPJKm 10.04.2018, [5-17-42/9](#), p 26, 37). Riigikogult saab nõuda mingi regulatsiooni kehtestamist siis, kui see kohustus tuleneb põhiseadusest (RKPJKm 10.04.2018, [5-17-42/9](#), p 34). Eri tõlgendusvõimaluste puhul tuleb eelistada põhiseadusega kooskõlas olevat tõlgendust neile tõlgendustele, mis põhiseadusega kooskõlas ei ole ([RKPJKm 10.04.2018, 5-17-42/9](#), p 28).

Põhiseaduse (PS) § 12 keelab diskrimineerimise mistahes tunnuse alusel ning põhiseaduse järgi on igaühel õigus pöörduda oma õiguste ja vabaduste rikkumise korral kohtusse (PS § 15 lõike 1 esimene lause). Selleks on Riigikogu loonud kohtusse pöördumise õigust tagavad menetlusnormid (halduskohtumenetluse seadustik jne).

Olukorras, kus inimese hinnangul diskrimineerib teda avalik-õiguslik isik (nt Teie avalduses toodud näide avalik-õigusliku ülikooli kohta) veendumuse või mõne muu tunnuse tõttu, on inimesel võimalus oma õigusi kaitsta halduskohtus.

Halduskohtusse pöördumine pole kallis. Selles kohtuasjas ei ole vaja võtta advokaati, kuna halduskohus peab olulised asjaolud välja selgitama, kogudes vajaduse korral tõendeid ise või kohustades neid esitama menetlusosalisi. Kohus peab menetlusosalisele andma selgitusi ja hoolitsema, et ükski menetlusosalise huvide kaitseks vajalik avaldus ega tõend ei jääks inimese asjatundmatuse pärast esitamata. Avalduse läbivaatamist takistavad vormivead kõrvaldatakse. Rohkem infot halduskohtusse pöördumiseks leiate [kohtute kodulehelt](#).

Olenevalt konkreetses kohtuasjas kõneks olevatest asjaoludest on kohtumenetluses võimalik säte või selle puudumine tunnistada põhiseadusvastaseks, kui kohus leiab, et vastasel juhul pole

võimalik asja põhiseadusega kooskõlas lahendada ([põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seaduse](#) § 4 lõige 1, lõige 2, § 9, n-ö konkreetne normikontroll).

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kärt Muller

sotsiaalsete õiguste osakonna juhataja-õiguskantsleri nõunik
õiguskantsleri volitusel

Aigi Kivioja 6938428
Aigi.Kivioja@oiguskantsler.ee